

Europos
Komisija

VARTOTOJŲ TEISĖS „BREXIT’O“ BE SUSITARIMO ATVEJU

2019 m. kovo mėn.

„Brexit’o“ be susitarimo atveju nuo išstojimo dienos Jungtinei Karalystei nebebus taikomos ES¹ vartotojų teisių taisyklės. Vis dėlto, jei ES vartotojai įsigys prekių Jungtinėje Karalystėje arba iš Jungtinės Karalystės prekiautojo, tam tikromis sąlygomis jiems tebegalės būti taikomos ES vartotojų teisės nuostatos.

Kokios yra mano, kaip vienos iš 27 ES valstybių narių vartotojo, teisės, jei Jungtinėje Karalystėje perku prekes iš parduotuvės arba interneto svetainės?

Pagal ES teisę tais atvejais, kai sudarote sutartį su kitoje šalyje esančiu prekiautoju ir gali būti įrodyta, kad jo komercinė veikla nukreipta į jūsų gyvenamosios vietos ES valstybę narę, taikoma valstybės narės, kurioje gyvenate, teisė.

Tuo remdamiesi, ES valstybių narių teismai toliau taikys ES vartotojų apsaugos taisykles net jei prekiautojas yra įsisteigęs Jungtinėje Karalystėje.

Tai visų pirma apima taisykles, išdėstytas:

- > Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvoje,
- > Vartotojų teisių direktyvoje,
- > Nesąžiningų sutarčių sąlygų direktyvoje,
- > Vartojimo prekių pardavimo ir garantijų direktyvoje,
- > Kainų žymėjimo direktyvoje,
- > Kelionių paketų direktyvoje.

¹ Šioje informacijos suvestinėje ES – tai 27 ES valstybės narės, iš ES išstojus Jungtinei Karalystei.

Ar turėsiu mokėti papildomus mokesčius ar rinkliavas, jei internetu perku prekes iš Jungtinės Karalystės?

Jei gyvenate ES valstybėje narėje ir internetu perkate prekes, kurios turi būti importuojamos iš Jungtinės Karalystės, turėsite sumokėti importo muitą ir kitus netiesioginius mokesčius (pavyzdžiui, PVM).

Be to, bus atliekamas visų iš Jungtinės Karalystės į ES importuojamų prekių muitinis tikrinimas, įskaitant draudžiamųjų ir ribojamųjų priemonių taikymą.

Daugiau informacijos žr. https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/buying-goods-services-online-personal-use_en

Ar kaip vienoje iš ES valstybių narių esantis vartotojas galiu ES valstybės narės teisme pareikšti ieškinį Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiam prekiautojui?

Jei esate vartotojas, gyvenantis vienoje iš ES valstybių narių, ir nusprendžiate kurioje nors valstybėje narėje kreiptis į teismą dėl Jungtinėje Karalystėje esančio prekiautojo, tam Jungtinės Karalystės išstojimas nedaro poveikio, jei prekiautojas savo prekėmis prekiaavo šalyje, kurioje gyvenate. ES taisyklės taikomos toliau ir jums suteikia galimybę pareikšti prekiautojui ieškinį ES valstybėje narėje, kurioje gyvenate. Skirtumo, ar prekiautojas yra įsisteigęs ES, ar Jungtinėje Karalystėje, nėra.

Jei Jungtinėje Karalystėje įsisteigęs prekiautojas savo prekėmis neprekiavo ES valstybėje narėje, kurioje gyvenate, jūsų, kaip vartotojo, teisės priklausys nuo Jungtinės Karalystės teisės.

Ar po išstojimo dienos Jungtinėje Karalystėje gali būti vykdomas vienos iš ES valstybių narių teismo sprendimas?

ES valstybės narės teismo sprendimo pripažinimui ir vykdymui Jungtinėje Karalystėje (taip pat Jungtinės Karalystės teismo sprendimo pripažinimui ir vykdymui 27 ES valstybėse narėse) ES ir Jungtinėje Karalystėje taikomos nacionalinės taisyklės. Praktikoje tai reiškia, kad ES valstybės narės teismo sprendimas gali būti vykdomas Jungtinėje Karalystėje tik jei Jungtinės Karalystės teismas nusprendžia tą teismo sprendimą pripažinti.

Ar tebebus įmanoma ne teismo tvarka išspręsti ginčą su Jungtinėje Karalystėje esančiu prekiautoju?

Po išstojimo dienos Jungtinei Karalystei nebebus taikoma neteisminio ginčų sprendimo ir elektroninio ginčų sprendimo srities ES teisė. Ginčams su Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiais prekiautojais spręsti nebegalėsite naudotis ES elektroninio ginčų sprendimo platforma.

Ar po išstojimo dienos kelionių paketui, kurį įsigijau iš Jungtinėje Karalystėje esančios kelionių agentūros, tebebus taikoma apsauga pagal ES teisę?

Tai priklauso nuo to, ar Jungtinėje Karalystėje įsisteigęs organizatorius, iš kurio įsigijote kelionės paketą, tuo prekiaavo ES valstybėje narėje, kurioje gyvenate. Jei taip, organizatorius, kaip ir bet kuris kitas trečiojoje šalyje įsisteigęs organizatorius, privalės jums suteikti apsaugą nuo nemokumo pagal ES valstybės narės, kurioje gyvenate, teisę.

Jei Jungtinėje Karalystėje esanti kelionės agentūra kelionių paketais neprekiavo ES valstybėje narėje, kurioje gyvenate, jūsų, kaip vartotojo, teisės priklausys nuo Jungtinės Karalystės teisės.

Ar „Brexit’as“ turės įtakos ES rinkai pateikiamų vaistų saugumui ir kokybei?

Ne. Jungtinės Karalystės išstojimas neturės įtakos aukšto lygio kokybei ir saugumui, kurių ES pacientai tikisi iš vartojamų vaistų. Bet kurios ES valstybės narės vaistinėje parduodami arba gydytojo skiriami vaistai po išstojimo dienos nesiskirs savo kokybe, saugumu ir veiksmingumu nuo vaistų, kurie buvo parduodami ar skiriami iki Jungtinės Karalystės išstojimo.

Ar Jungtinės Karalystės išstojimas turės įtakos mano galimybei gauti vaistų?

Iš esmės jūsų galimybė gauti vaistų neturėtų pasikeisti. Tačiau net imantis geriausių pasirengimo priemonių negalima visiškai atmesti galimybės, kad kai kurių vaistų tiekimui galėtų kilti laikinas poveikis.

Europos Komisija ir Europos vaistų agentūra įdėmiai stebi padėtį. Kiekvienai nacionalinei vyriausybei tenka atitinkamas vaidmuo. Deja, neretai būna, kad vaistų nepakanka, – tai jau dabar atsitinka dėl skirtingų priežasčių, kurios nėra susijusios su Jungtinės Karalystės išstojimu. Europos vaistų agentūra ir nacionaliniai reguliavimo subjektai turi patirties sprendžiant šias problemas ir imasi būtinų veiksmų, kad pacientai gautų tinkamų rekomendacijų dėl jų gydymo.

Kokių duomenų apsaugos taisyklių įmonės turi laikytis perduodamos duomenis už ES ribų?

Duomenų apsaugos srities ES taisyklės (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) sudaro sąlygas perduoti asmens duomenis trečiajai šaliai, jei duomenų valdytojas arba tvarkytojas yra nustatęs tinkamas apsaugos priemonės.

Šios apsaugos priemonės yra:

- standartinės duomenų apsaugos sąlygos. Komisijos interneto svetainėje (https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-transfers-outside-eu/model-contracts-transfer-personal-data-third-countries_en) skelbiami trys pavyzdinių sąlygų rinkiniai;
- įmonei privalomos taisyklės – tai kompetentingos duomenų apsaugos institucijos patvirtintos teisiškai privalomos duomenų apsaugos taisyklės, kurios taikomos įmonių grupėje;
- patvirtinti elgesio kodeksai kartu su privalomais ir vykdytinais ne ES šalyje, į kurią perduodami duomenys, esančio duomenų valdytojo arba tvarkytojo įsipareigojimais;
- patvirtinti sertifikavimo mechanizmai kartu su privalomais ir vykdytinais trečiojoje šalyje esančio duomenų valdytojo arba tvarkytojo įsipareigojimais.

■ **Leidinių biuras**

© Europos Sąjunga, 2019
Pakartotinai naudoti leidžiama nurodžius šaltinį.
Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika reglamentuojama
Sprendimu 2011/833/ES (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).

Print	ISBN 978-92-76-00451-6	doi:10.2775/764730	NA-04-19-222-LT-C
PDF	ISBN 978-92-76-00444-8	doi:10.2775/69037	NA-04-19-222-LT-N